

МИССИЯҲО БОЗ БА ИСЛОҲОТ НИЁЗ ДОРАНД, ВА КОНТЕКСТУАЛИЗАТСИЯ БА ОНҲО РОҲ МЕГУЗОРАД.

“MISSIONS NEEDS A REFORMATION AGAIN AND CONTEXTUALISATION COULD LEAD THE WAY.”

1: "Чаро этногерменевтика?"

Манбаъ: Библия дар фарҳанг, Ларри В. Калдвелл

Шарҳи Боб1.

Боби муқаррарӣ ҳамчун далели асосӣ барои посух додан ба саволи “чаро **этногерменевтика** дар контексти глобализатсия шуда ва бисёрфарҳангии муосир барои тафсири Китоби Муқаддас хеле зарур аст” хизмат мекунад. Калдвелл интиқоди усулҳои ғарбӣ дар хониши Библияро пеш меорад ва хонандаро ба як равиши бештар фарогир ва фарҳангӣ огоҳона даъват мекунад.

Мафҳумҳо ва далелҳои калидӣ

1. Зарурати этногерменевтика

- Калдвелл таъкид мекунад, ки тафсири Библия **ҳеҷ гӯҳ фарҳанганейтралӣ набуд**. Ҳар як хонанда ба вазифаи фаҳмиши Китоби Муқаддас тавассути дурнамо, пешгуфторҳо ва ҷаҳонбинии худ муносибат мекунад.
- Этногерменевтика ин воқеиятро эътироф мекунад ва **пешниҳод менамояд, ки ҷанбаҳои мушаххаси фарҳангӣ** ошкоро зикр карда шаванд, на он ки чунин вонамуд карда шаванд, ки онҳо вучуд надоранд.
- Ҳадафи этногерменевтика нишон додан аст, **ки фарҳангҳои маҳаллӣ на танҳо қабулкунандаи тафсириҳои ғарбӣ ҳастанд**, балки ҷузъи муҳими раванд дар ҷустуҷӯи маънӣ мебошанд.

2. Масъалаи баргариӣ ғарбӣ

- Фанни библеии ғарбӣ, ки аз рационализмҳои рӯшанфикрӣ ва таъсири муосир шакл гирифтааст, **моделҳои тафсирии худро дар саросари ҷаҳон паҳн кардааст** ва аксаран андешаҳои ғайриаврупойеро ҳамчун дуюмдараҷа ё ҳатто еретикӣ рад мекунад.
- Калдвелл **беадолатии чунин империализми ақлонӣ** ро таъкид мекунад ва қайд мекунад, ки он таҳқиқоти теологии кишварҳои аксарияти ҷаҳон (Африка, Осиё, Амрикои Лотинӣ)-ро ба канор мебарорад.

3. Берун аз контекстуализатсия

- Калдвелл як тафовути муҳимро нишон медиҳад: **этногерменевтика на танҳо мутобиксозии теология ба контекст пас аз тафсир аст, балки ташаккули ҳуди раванди тафсир аз дохили фарҳанги маҳаллӣ мебошад.**
- Ин равиш маркази мақомотро аз олимони ғарбӣ ба ҳуди имондорон мегузаронад ва ба онҳо ҳуқуқи тафсирҳои асли ва решаҳои медиҳад, ки ҳам ба Китоби Муқаддас ва ҳам ба анъанаҳои фарҳангии худ дуруст мувофиқ бошанд.

Паёмадҳои теологӣ ва миссиологӣ

- Эътироф ва таъкид кардани равишҳои гуногуни фарҳангӣ дар тафсири Библия барои солимӣ ва рушд кардани **Калисон умумичаҳонӣ аҳамияти халқунанда дорад.**
- Калдвелл инро бо **миссиология** пайванд медиҳад ва таъкид мекунад, ки фаъолияти миссионерӣ бояд усулҳои асли ва решаҳои герменевтикӣ-ро дастгирӣ кунад, на он ки моделҳои ғарбиро таҳмил намояд.

Хулоса: Дар роҳи герменевтикаи глобалӣ ва бисёрфарҳангӣ

Дар хулосаи Боби 1 Калдвелл ба қабули «**меҳмоннавозии герменевтикӣ**» даъват мекунад — кушодагӣ ба сарват ва гуногунрангии тафсирҳо, ки дар контекстҳои гуногуни фарҳангӣ пайдо мешаванд. Ин меҳмоннавозӣ ба релятивизм намебарад, балки баръакс, ба фаҳмиши пурра ва дурусти Китоби Муқаддас ҳамчун Каломи Худо барои ҳамаи халқҳо мусоидат мекунад.

Арзиши ин боб дар ҷуст:

- Он заминаи гуфтугӯи **глобалӣ ва байнифарҳангӣ дар соҳаи тафсири Библияро мегузорад.**

"Чаро додани имтиёз танҳо ба як усул нопазируфта аст"

Шарҳи Боб 2.

Дар ин боб Калдвелл интиқоди як тамоюли деринаи олимони Библияро пеш мебарад, **ки ба як усули герменевтикӣ, махсусан усули таърихӣ-танқидии ғарбӣ, имтиёз медиҳанд.** Ӯ таъкид мекунад, ки чунин афзалият на танҳо имкониятҳои тафсирро маҳдуд мекунад, балки гуногунии сарватманд ва **гуногуни дурнамоҳои глобалиро низ фурӯ мебарад**, ки барои омӯзиш ва фаҳмиши Библия дар фарҳангҳои гуногуни ҷаҳон хеле зарур аст.

Мафҳумҳо ва далелҳои асосӣ

1. Афсонаи усули умумичаҳонӣ

- Калдвелл гумроҳии маъмулро фoš мекунад, ки як усули тафсир метавонад “**стандарти тиллоӣ**” **барои ҳар фарҳанг ва ҳар контекст бошад.**

- Ҷ тамоюли анъанаи академии ғарбиро интикод мекунад, ки усулҳои худро, ки дар рационализми рӯшанфикрӣ ва объективияти муосир реша доранд, боло мебарад, гӯё онҳо универсалӣ ва меъёрӣ бошанд.
- Ин афзалиятдиҳӣ **вобастагии тамоми герменевтикаро** нодида мегирад: ҳар усул дар дохили таърих ва фарҳанги мушаххас ба вучуд меояд ва онро инъикос мекунад.

2. Маҳдудияти герменевтикаи ғарбӣ

- Аксар вақт усулҳои ғарбӣ ба барқарорсозии таърихӣ, танқиди матнӣ ва ниятҳои муаллиф афзалият медиҳанд, дар ҳоле ки ҷавоби хонанда, хондан дар ҷомеа ва анъанаҳои шифоӣ, ки дар бисёр фарҳангҳои ғайри ғарбӣ аҳамияти зиёд доранд, ба қанор мерафтанд.
- Калдвелл ҳушдор медиҳад, ки боло бурдани ин усулҳо ба колонизатсияи ақлонӣ мебарад ва фарҳангҳои дигарро маҷбур мекунад, ки ба воситаҳои тафсири бегона мутобиқ шаванд, бо зарари анъанаҳои худ.

3. Герменевтика — контекстуалӣ ва гуногунранг

- Калдвелл бар он назар аст, ки тафсири Китоби Муқаддас ҳамеша хусусияти контекстуалӣ дорад. Он чизе, ки дар як фарҳанг ҳамчун масъала ё усули маъмулии тафсир қабул мешавад, дар фарҳанги дигар шояд чунин ҳисобида нашавад, ва баръакс.
- Он Вай ҷонибдори гуногунӣ ва бисёрии усулҳо мебошад, ки ҳар кадомашон дар контекстҳои фарҳангӣ ва калисоии худ мувофиқ хоҳанд буд, ва ҳамин тариқ фаҳмиши васеътару ғанитар аз Навишторро ба бор меоранд.

Паёмадҳои илоҳиносӣ ва миссиологӣ

- По Ба ақидаи Калдвелл, баланд бардоштани як усул **ягонагии гуногунрангии Калисои ҷаҳонири зери суол мегузорад.**
- Кори миссионерӣ бояд ташаббуси маҳаллии герменевтикӣро дастгирӣ кунад, **бо роҳи додани озодии ба ҷамоаҳо барои тафсири Китоби Муқаддас дар шаклҳои, ки бо усулҳои худ фарҳангии онҳо барои фаҳмидан ва ифода мувофиқанд.**
- Гуногунӣ дар дурназарҳо салоҳияти Китоби Муқаддасро заиф намекунад, балки баръакс, **фаҳмиши умумии Каломи Худоро** дар Калисои ҷаҳонӣ ғанитар мегардонад.

Хулоса: Дар роҳи герменевтикаи саҳо, ҷаҳонӣ

Дар охири фасл Калдвелл ба мафҳуми «**саҳои герменевтикӣ**» муроҷиат мекунад, ки гуногунӣ дар усулҳоро истиқбол мекунад ва амалҳои Рӯхро дар фарҳангҳои гуногун эътироф менамояд. Вай аз «назорати» илоҳиносӣ ҳушдор медиҳад, ки тахмин мекунад танҳо чанд усул тафсири дурустро таъмин мекунанд.

- Он ифлоси ҳаёло дар бораи бетарафии методологӣ мешиканад.

- Он фаҳмиши **фарохмандӣ ва кушодагири** ба таҳқиқоти Китоби Муқаддас меорад.
- Он асоси заруриро барои эътироф ва арзёбии анъанавоти **ғайриғарбӣ дар тафсир ҳамчун пурра қонуниро** мегузорад.

Чаро этногерменевтика?

Фокус: Зарурати мутолиаи Китоби Муқаддас бо нигариши фарҳангӣ дар ҷуст.

Хулосаи кӯтоҳ: Калдвелл соҳаи **этногерменевтикаро** муаррифӣ мекунад, ки аҳамияти тафсири Навишторро дар доираи контексти фарҳангҳои маҳаллӣ таъкид мекунад. Вай аз фаровонии моделҳои ғарбӣ интиқод мекунад ва таъкид мекунад, ки ба мӯъминон маҳаллӣ бояд имконият дода шавад, то Навишторро дар шаклҳои тафсир кунанд, ки барои фарҳангҳои онҳо мувофиқанд. Вай инро бо миссияи ҷаҳонии Қалисо пайванд медеҳад, гуногунӣ дар фаҳмиши матнҳои Навишторро ташвиқ мекунад.

Недоступность единственного метода

Фокус: Опасность навязывания одного герменевтического метода.

Краткое содержание: Калдвелл критикует **склонность западной академической науки универсализировать свои методы (особенно историко-критический)**. Он утверждает, что все подходы к истолкованию культурно обусловлены, а возвышение одного метода создает богословский империализм. Он выступает за множественность законных методов, соответствующих различным культурным контекстам, видя в этом многообразии не угрозу, а обогащение.

Контекстҳои когнитивии Китоби Қадим ва Нав муҳимияти бузург доранд.

Тамаркуз: Ҷаҳонҳои фикрии фарҳангии муаллифони Китоби Муқаддас.

Хулосаи кӯтоҳ: Калдвелл **контекстҳои когнитивии** Китоби Қадим ва Навишторро таҳқиқ мекунад — пешбарии фарҳангии онҳо, ҷаҳонбинияшон ва шаклҳои коммуникатсионӣ дар дохили ҷомеаҳои қадимаи Исроил ва Юнону Рум. Вай таъкид мекунад, ки хонандагонӣ муосир бояд ин ҷаҳорҷӯбаҳои фарҳангиро дарк кунанд, то аз фаҳмиши нодурусти Навиштор пешгирӣ намојанд. Ин фасл далелро барои тафсири **фарҳангӣ ва огоҳона тақвият медеҳад**, нишон медеҳад, ки ҳатто муаллифон Китоби Муқаддас бо фарҳанги худ контекстуалӣ муомила мекарданд.

Мутолиа кардан ба тавре, ки Исо ва Павел меҳонданд — зарур аст.

Тамаркуз: Чӣ гуна Исо ва Павел Навишторро дар фарҳангҳои худ тафсир мекарданд.

Хулосаи кӯтоҳ: Калдвелл нишон медеҳад, ки ҳам Исо ва ҳам Павел герменевтикаи фарҳангӣ ва контекстуалиро амалӣ мекарданд (масалан, мидраш, типология). Ба ҷои таблиғи як усули ягона, онҳо чандирӣ ва ҳамкориҳои эҷодӣ бо Навишторро намоиш медеҳанд. Калдвелл таъкид мекунад, **ки ин барои масеҳиёни муосир дар саросари**

чаҳон намуна аст: Навишторро контекстуалӣ, диалогӣ ва дар рӯшноии фарҳанги худ мутолиа кунанд, ҳамон тавре ки Исо ва Павел мекарданд.

Чаро баргаштан ба рӯҳияи «муҳтавои бисёрҷанба» муфид аст.

Тамаркуз: Эътирофи қонуни будани тафсири гуногун.

Хулосаи кӯтоҳ: Ин фасл тасаввуроти пеш аз муосири бисёртафсирии қонунии Навишторро эҳё мекунад ва онро бар зидди талоши Рушди Фарҳанг барои маъноӣ ягона ва объективӣ мегузорад. Калдвелл бар он аст, ки «бисёр маъноҳо» барои Калисои ҷаҳонӣ, ки фарҳангҳои гуногунро муттаҳид мекунад, зарур аст. Вай таъкид мекунад, ки ин ҳеч гоҳ ба релятивизм намебарад, балки мураккабӣ ва ғановати матнҳои Китоби Муқаддас ва фарҳангҳои инсонро инъикос мекунад.

Раванди этногерменевтика

Тамаркуз: Амалиёти амалӣ намудани этногерменевтика.

Хулосаи кӯтоҳ: Калдвелл раванди тафсири фарҳангӣ ва заминадошта дар Китоби Муқаддасро, ки аз **ҳафт қадам** иборат аст, шарҳ медиҳад. Дар қисми аввал, вай ба дарки муҳити **когнитивии фарҳанги маҳаллӣ**, арзишҳо, услубҳои коммуникатсионӣ ва ҷаҳонбинии он тамаркуз мекунад. Ин қадам асоси тафсириро дар воқеияти маҳаллӣ, на дар моделҳои бегона, таъмин мекунад.

Тамаркуз: Ба итмом расонидани раванд, ки ба тафсири дурусти маҳаллӣ мебарад.

Хулосаи кӯтоҳ: Калдвелл усули ҳафтқадамро ба анҷом мерасонад, аз таҳлили фарҳангӣ ба ҳамкории мустақим бо Навиштор, арзёбии тафсириро дар контексти маҳаллӣ ва гуфтугӯ бо анъанавҳои васеътари масеҳӣ мегузарад. Вай таъкид мекунад, ки ҳар фарҳанг бояд равандҳои тафсирии худро дошта бошад, дар ҳоле ки барои имони умумии Калисои ҷаҳонӣ ҷавобгар мемонад.

Мутолиа дар фарҳангҳои шифоӣ, бо тамаркузи шифоӣ ва ғайриғарбӣ

Тамаркуз: Мутобиқсозии тафсир барои фарҳангҳои шифоӣ ва нотавонӣ дар савод.

Хулосаи кӯтоҳ: Калдвелл фарҳангҳои шифоиро баррасӣ мекунад, таъкид мекунад, ки усулҳои онҳо дар коммуникатсия, хотира ва омӯзиш аз контекстҳои саводноки ғарбӣ фарқ меkunанд. Вай ҷонибдори стратегияҳои тафсири (ҳикоягӯӣ, сахнароҷӣ, мутолиаи ҷамоавӣ) мебошад, ки ин анъанавҳоро эҳтиром меkunанд. Ин фаҳмиши аслии Навиштор ва таҷрибаи он дар чунин ҷамоаҳоро таъмин мекунад, на танҳо интиқоли одди он дар шакли хаттӣ.

То чӣ андоза метавон пеш рафт? Худудҳои мутолиаи Китоби Муқаддас бо тамоми ҷаҳон

Тамаркуз: Худудҳо барои тафсири контекстуалӣ.

Хулосаи кӯтоҳ: Калдвелл эҳтимолияти истифодаи нодуруст этногерменевтикаро баррасӣ мекунад, хушдор медиҳад, ки тафсирҳое, ки бо ҳақиқатҳои асосии Китоби Муқаддас мухолифат мекунанд ё ҷамоаҳои маҳаллиро аз Калисои ҷаҳонӣ ҷудо мекунанд, бояд пешгирӣ шаванд. Вай меъёрҳоро барои фарқ кардани мутолиаҳои ҳақиқии контекстуалӣ ва таҳрифҳои пешниҳод мекунад, бо мақсади пайдо кардани мувозинат байни аҳамияти фарҳангӣ ва ҳақиқати Китоби Муқаддас.

Ҳафт қадам дар тафсири Китоби Муқаддас

Тамаркуз: Намоиши раванди этногерменевтикӣ дар амалиёт.

Хулосаи кӯтоҳ: Калдвелл намунаи мушаххаси татбиқи ҳафт қадами худро дар доираи фарҳанги муайян нишон медиҳад. Вай нишон медиҳад, ки чӣ гуна ин раванд ба кашфиётҳо мерасад, ки ҳам дар матни Китоби Муқаддас ва ҳам дар контексти маҳаллӣ реша доранд. Ин фасли амалӣ равшан мекунад, ки чӣ гуна назарияи ӯ дар муҳити воқеии миссионерӣ кор мекунад.

Нақшаи ниҳой оид ба мутолиаи Китоби Муқаддас бо тамоми ҷаҳон

Тамаркуз: Ташвиқ барои ояндаи тафсири ҷаҳонии Китоби Муқаддас.

Хулосаи кӯтоҳ: Калдвелл бо даъват ба «меҳмоннавозии герменевтикӣ» фаслро ба анҷом мерасонад, масеҳиёро дар саросари ҷаҳон даъват мекунад, ки ба усулҳои тафсири мӯъминон аз фарҳангҳои дигар гӯш диҳанд ва омӯзанд. Вай боз таъкид мекунад, ки дурназарии гуногун фаҳмиши мо аз Каломи Худоро ғанитар мекунад, на заиф, ки бо табиати ҷаҳонӣ ва гуногунрангии Калисо мувофиқ аст.

Калдвелл рӯҳияи плюралистӣ ва ҳассос ба фарҳангро дар тафсири Навиштор таъкид мекунад, ки гуногуни ранги ғановати Калисои ҷаҳониро эҳтиром мекунад. Этногерменевтика на релятивизм аст, балки вафодорӣ, контекстуалӣ ва амалияи амиқи Китоби Муқаддас мебошад, ки намунаи ҷисмонӣ ва амалиёти Исо ва апостол Павелро инъикос мекунад.

Як рӯйдод — ду натиҷа

Инчो чанд мисол оварда шудааст, ки чӣ гуна як рӯйдод ё **як модел метавонад ба ду натиҷаи муқобил оварда расонад**, мисли бозии футбол, ки дар он ҳам ғолиб ва ҳам мағлуб вучуд дорад. Мисолҳои зерин аз соҳаҳои гуногун оварда шудаанд, то васеии ин феномен нишон дода шавад:

Гуноҳкор ё бегуноҳ?

Раванди додгоҳӣ ҳамеша бо **як ҳукми ягона анҷом** меёбад, вале ин натиҷа ҳамзамон воқеиятро барои ҳар ду тарафе, ки дар он иштирок доранд, тағйир медиҳад:

- **Як версия:** гунаҳкор **гунаҳкор** доништа мешавад ва ҷазо мебинад.
- **Версияи дигар:** тарафи айбдоркунанда **ғолиб** шуд ва **адолатро таъмин кард**. Як рӯйдод ояндаро барои ду тараф ба самтҳои муқобил ташаккул дод.

Ғолиб ё мағлуб?

Дар **интиҳоботи президентӣ** ё дар ҳар рақобати сиёсӣ дар сатҳи калон:

- **Як версия:** ғолиб **чашм мегирад**, ҳукумат ташкил мекунад ва сиёсати худро амалӣ месозад.
- **Версияи дигар:** ҳизби мағлубшуда **шикаст мекашад**, аз нав созмон меёбад ва эҳтимолан ба зери соя меравад.
Як шаби интиҳобот ва ду воқеияти пурра муқобил.

Муомилаи тиҷоратӣ: ё ба имзо расид ё аз даст рафт.

Ширкат дар тендери як шартномаи калон иштирок мекунад:

- **Ширкати ғолиб:** даромад мегирад, саҳми бозор ва обрӯ пайдо мекунад...
- **Кандидати мағлубшуда:** бо нокомӣ, талафоти молиявӣ ва зарурати баррасии стратегияи худ рӯбарӯ мешавад.

Як қарор — ояндаи гуногун.

Пешниҳоди кор ё рад.

Барои довталаби кор:

- **Кандидати қабулшуда:** роҳи нави касбиро оғоз мекунад.
- **Кандидати радшуда:** **чустуҷӯи худро** идома медиҳад, эҳтимол бо шубҳа дар қудрат ё стратегияи худ.
Як мусоҳиба — ду ҳикояи инсонӣ.

Ташҳиси тиббӣ: мусбат ё манфӣ

Танҳо як таҳлили тиббӣ:

- **Натиҷаи мусбат:** боиси муолиҷа, тағйирот дар зиндагӣ, эҳтимолан тарс ё қабул кардани вазъият мегардад.

- **Натиҷаи манфӣ:** сабукиро меорад ва эҳтимолан бозгашт ба зиндагии пешинаро таъмин мекунад.

Як муоина – ду натиҷаи комилан гуногун.

Қарори ҳакамӣ: Чубронпулӣ дода мешавад ё рад карда мешавад

Дар баҳсҳои тичоратӣ:

- **Даъвогар ғолиб меояд:** чубронпулӣ мегирад ва худро ҳақ меёбад.
- **Ҷавобгар ғолиб меояд:** ҳеҷ чиз намердозад, обрӯяшро ҳифз мекунад.
Як ҳалномаи ҳакамӣ – оқибатҳои муқобил.

Финали мусобиқаи варзишӣ: қаҳрамон ё муваффақи дуҷум

На танҳо бозӣ, балки финали Чемпионати Ҷаҳонӣ:

- **Ғолиб:** ба таърих дохил мешавад, эътирофи мардумро мегирад ва шартномаҳо ба даст меорад.
- **Мағлуб:** бо нокомӣ, интиқод ва саволҳои «агар чунин мешуд?» рӯбарӯ мешавад.

Одно соревнование - два наследия.

Стипендия: дода шуд ё рад карда шуд

- **Касе, ки тасдиқ шуд:** маблағгузорӣ ва имкониятҳои нав мегирад.
- **Касе, ки рад шуд:** идома медиҳад ба ҷустуҷӯи имконот ва бо монеаҳо рӯбарӯ мешавад.

Як интиҳоб – ду масир.

Хулосаи кӯтоҳ

Дар ҳар як аз ин мисолҳо:

- **Як рӯйдод** (додгоҳ, бозӣ, интиҳобот ва ғайра)
- **Ду версияи муқобили воқеият** ҳамзамон ба вучуд меоянд.
- **Ҳар ду натиҷа аз як сабаб сар мезананд**, мисли ғалаба ва шикаст дар варзиш.

Миссияи харизматикӣ дар Филиппин маводи бойе барои андеша медиҳад, ки чӣ гуна як рӯйдод, паём ё модел метавонад вобаста ба контексти фарҳангӣ ба натиҷаҳои гуногун ё «версияҳо» оварда расонад. Мисоли ту дар бораи бозии футбол, ки ҳам ғолиб

ва ҳам мағлуб ба вучуд меояд, шабоҳат дорад ба он, ки чӣ гуна як паёми ҳамон Китоби Муқаддас ё як модел илоҳиносӣ метавонад вобаста ба фарҳанге, ки онро қабул мекунад, натиҷаҳои гуногун диҳад.

Контекстуалӣ ва Натиҷаҳои гуногун

Калдвелл таъкид мекунад, ки тафсири **Китоби Муқаддас ҳеч гоҳ бетараф нест**; он ҳамеша тавассути филтрҳои фарҳангӣ мегузарад. Ҳамон паёми Injil мисли як бозии футбол на як посухи ягонаи универсалиро ба вучуд намеорад.

Фарҳангҳои гуногун онро ба таври гуногун дарк ва таҷриба мекунад.

- **Мисол:** анъанаи ғарбӣ дар мутолиаи паёмҳои Китоби Муқаддас аксар вақт масъулияти ахлоқии шахсиро таъкид мекунад, дар ҳоле ки пантесталҳои Филиппин бештар ба ҳамоҳангии ҷамоа ва начоти рӯҳонӣ аҳамият медиҳанд.
- **Хулоса:** ҳамон матни Китоби Муқаддас дар шароити фарҳангии гуногун ба таъкидҳои гуногуни теологӣ, амалҳо ва натиҷаҳои мухталиф меорад — мисли бозии футбол, ки ҳамзамон ҳам шодию ҳам ноумедиро ба вучуд меорад.

Китоби Муқаддас ҳамчун Як Рӯйдод Дар Чаҳорҷӯби Бисёр Версияҳо

Ба ақидаи Калдвелл, ҳуди Китоби Муқаддас дар бисёр ҷиҳат мисли бозии футбол ташкил ёфтааст:

- Он матни ягона аст, вале ҳамзамон ба бисёр версияҳои фарҳангии масеҳият рӯй медиҳад.
- Калдвелл мисолеро аз Филиппин меорад, ки дар он мӯъминони панҷоҳиятӣ-харизматикӣ Китоби Муқаддасро тавассути призмаи ҷангҳои рӯҳонӣ, муқобилаҳои қувваҳо ва шифоҳо мутолиа мекунад.
- Дар контексти дигар (масалан, дар лютеранзми скандинавӣ) ҳамон Китоби Муқаддас метавонад имонеро ба вучуд орад, ки ба муқаддасот, литургия ва вафодории ором тамаркуз мекунад.

Як манбаъ — ду (ё бештар) версия.

Моделҳои илоҳиносӣ ҳамчун манбаи номувофиқатҳо

Калдвелл маҳдуд кардани моделҳои илоҳиносии ғарбиро дар контекстҳои ғайриғарбӣ танқид мекунад. Ҳарчанд ин моделҳо аз лиҳози манбаъ ягона бошанд ҳам, онҳо посухҳои гуногун ба вучуд меоранд:

- **Дар Ғарб:** илоҳиносӣ метавонад ба таъкидҳои ҳақиқат ва манзуршавии системавӣ тамаркуз кунад.
- **Дар Филиппин:** илоҳиносӣ метавонад таъкидро ба таҷриба, начоти ҷамоавӣ ва қудрати рӯҳонии намоён гузорад.

“Рӯйдоди”гирифтани илоҳиносӣ ба ду натиҷа меорад:

- Он, ки реша мебандад ва рушд меёбад (контекстуализатсияшуда) ва он, ки бегона эҳсос мешавад ва реша намебандад (ноконтекстуализатсияшуда).

Принсипи Асосии Миссиология: Як Инчил, Натичаҳои Бисёр

Дар кори худ Калдвелл таъкид мекунад, ки контекстуализатсия зарур аст. Бе он Инчил метавонад ё фишоровар шавад, ё бемаънӣ бошад. Таҳқиқоти ӯ нишон медиҳанд:

- **Ҳамон паём («Инчил») бояд дар шаклҳои гуногун («калисо», «илоҳиносӣ») таҷассум ёбад, агар он воқеан орзуи тағйир додани шароити гуногунро дошта бошад.**

Ин тафовутҳо бо ҳам зид нестанд; баръакс, онҳо меваи табиӣ ва зарурии ҳамкориҳои фарҳангӣ мебошанд.

Хулоса: Чӣ нишон медиҳад мисоли шумо

Мисоли шумо	Маънои Калдвелл
Як бозӣ → Ғалаба/Шикаст	Як Инчил → Бисёр таҷассумҳо
Як рӯйдод, Ду оянда	Як матн, Таҳлилҳои фарҳангии гуногун
Таҷрибаи шахсӣ натиҷаро муайян мекунад	Фарҳанг тафсирро шакл медиҳад

Мазмуни гуфтаҳо: мисли он ки бозии футбол ҳам бо ғалаба ва ҳам бо шикаст анҷом меёбад, худи «рӯйдоди» Китоби Муқаддас дар фарҳанг версияҳои гуногуни онро ба вуҷуд меорад — вобаста ба он ки кӣ ва чӣ тавр онро дарк мекунад. Миссиологияи Калдвелл таъкид мекунад: ин гуногунрангӣ на танҳо интизоршаванда, балки барои зиндагии Калисои ҷаҳонӣ зарур аст.

Лутфан ин китобро ба дигарон низ диҳед, то ки андешаҳои нав ва таълимоти тоза имони халқи Худоро мустаҳкам созанд.